

Magdalene Thoresen: Udenom Afgrunden.

Der er i denne Bogs Titel noget, der sætter sig fast i Erindringen. Ikke fordi der mangler Afgrunde i de andre ny Bøger, man læser. Nej ingenlunde, der er nok af dem; men de synes ofte anbragte udtrykkelig for, at Helten eller Heltinden skal og maa styrte ned i dem. Det overraskende ved Fru Thoresens Bog ligger i, at her kan Mennesker komme *uden om* Afgrunden; den er der, og vi ser ned i den, men vi ser tillige, at de, der dybt og inderligt vil, kan stride sig uden om den. I visse Maader er den saa ung, denne Bog, ung i sit frejdige Livssyn, i sin Tro paa det gode i Menneskenaturen og paa den Magt, der kan føre frelst uden om Livets mørke Dybder. Og dog bringer den med sig saa mange gamle, kære Minder om alle Fru Thoresens tidligere Bøger, dem man allerede fra Ungdommen af har læst og været taknemlig for. Maaske har man beundret og elsket hende i Stillehed, har gaaet uden for det kønne lille Hus ude paa Østerbro, har set til Vinduerne, tænkt paa, at der bor hun, og ønsket, at man turde gaa ind og bede om at se hende, faa Lov at sige Tak bare en eneste Gang — men har naturligvis ikke haft Mod til det. Saa er det dobbelt kært med denne Bog at faa som en Hilsen fra hende og se, at hun stadig er den samme.

„Udenom Afgrunden“ indeholder fem mindre Fortællinger, og Bogen har Navn efter den første af dem. Scenen er henlagt til et Fiskeridistrikt paa Norges nordvestlige Kyst, hvor *Sagfører Rejdar* lever, en Mand med et ualmindelig skarpt Blik til at opspore Uretten og med dyb Retfærdighedsfølelse, en tavs, indesluttet Natur, der „kunde tage et Stortag, om det skulde være, medens de smaa Greb, der mildner og sammenføjer, var fremmede for ham.“ Hans blege unge Hustru, som han har taget, fordi hendes Moder, der styrede hans Hus, døde, og Datteren umærkelig gled ind i hendes Gerning, gaar omkring som en Skygge, ensom og stille. Da kommer der et nyt Element ind i det døde, kolde Hjem, en ung Læge, sympatetisk og elskværdig, der for Husfaderen bliver den første Ven, han har ejet. I livlige Samtaler giver Rejdar sig hen, som han aldrig før har gjort det. Han opdannes helt. „Hensyn og Skønhedssans spirede frem og blandede sine fine Traade i den stærke men haarde Livsvæv. Elskværdigheden kom ham i Møde som et Velbefindende; de